

АҲОЛИНИНГ САНИТАРИЯ-ЭПИДЕМИОЛОГИК ОСОЙИШТАЛИГИНИ ТАЪМИНЛАШДА КАРАНТИННИНГ АҲАМИЯТИ

Бобоқулова Азиза Курашбаевна, 305 гуруҳ
Тиббий профилактик ва даволаш факультети
Илмий раҳбар : катта ўқитувчи Наимова З.С.
СамДТИ, умумий гигиена ва экология кафедраси

Долзарблиги: 2019-йил охирда коронавируслар - вируслар оиласига мансуб “Атипик зотилжам” (SARS) касаллигини чакирувчисига ўхшаб кетувчи вирус беморларда оддий шамоллашдан то ўткир оғир респиратор синдром (ТОРС) деб номланувчи оғир кечувчи касалликни келтириб чиқарди. Коронавирус омма саломатлигига солган таҳдиди боис, Жаҳон Соғлиқни сақлаш ташкилоти томонидан дунё бўйлаб фавқулодда ҳолат эълон қилинган вирус бўлади. Карантин тадбирларини жорий этиш билан касалликни юктириш ҳолатини камайтириш мумкин эди. Карантин [итал. quarantena - қирқ кун], карантинлаш - ўта хавфли юқумли касалликлар тарқалишини чеклашга қаратилган эпидемияга қарши маъмурий ва санитария тадбирлари мажмуи.

Мақсад: Карантин даврида юқумли касалликлар тарқалишининг олдини олишга қаратилган чора-тадбирларнинг аҳолининг санитария-эпидемиологик осойишталигини таъминлашдаги аҳамиятини ва аҳолининг карантинга нисбатан фикр мулоҳазаларини ўрганиш .

Текшириш усуллари ва материаллар: карантин даврида аҳолининг айрим фикр мулоҳазалари билиш учун аҳоли орасида онлайн усулида ижтимоий сўровнома олиб борилди.

Натижалар: *Ижтимоий масофа сақлаш билан боғлиқ қайси чораларга амалга қилинмас?* Саволига жавоб: 36%- Уйдан чиқмаяпман. 47%- Ҳаётий эҳтиёж учун зарур ишлар билангина уйдан чиқаяпман (аптека, дўкон ва бошқа). 15%- Аввалгидек яшаяпман, фақат ниқоб тақиш ва қўлимни тез-тез ювишга одатландим. 2%- Ҳеч қандай чораларга амал қилмаяпман. *Карантин даврида уйда нима билан машғул бўляпсиз?* 48%- Кўп вақтимни оилам билан бирга ўтказаяпман, 13%- Анчадан бери қизиқиб юрган нарсамни ўрганишга киришдим, 11%- Овқат еб, ухлаяпман, 5%- Жисмоний машқлар билан шуғулланыпман, 14%- Ҳеч нарса, чунки вақт йўқ, иш ҳам кўпайди, 9%- Ҳеч нарса, чунки ҳеч нарсага иштиёқ йўқ. *Карантин даврида рўзгор учун зарур бўлган бирламчи маҳсулотларни харид қилишда турмуш тарзингиз ўзгардими?* 15%- кўчага камроқ чиқиш учун бир ойга етадиган озиқ-овқат маҳсулотлари сотиб оляпман; 42%- кўчага камроқ чиқиш учун бир ҳафтага етадиган озиқ-овқат маҳсулотлари сотиб оляпман; 17%- кўчага камроқ чиқиш учун уч кунга етадиган озиқ-овқат маҳсулотлари сотиб оляпман; 8%- карантинга қарамасдан, ҳар куни озиқ-овқат маҳсулотлари сотиб оляпман; 18%- кўчага камроқ чиқиш мақсадида кўплаб одатий озиқ-овқат маҳсулотларидан воз кечдим. *Мактаб, олий ва қўшимча таълим тизими эпидемиядан сўнг онлайн шаклда давом этишини истайсизми?* 20%- Ҳа, бу замонавий ва қулай, 60%- Йўқ, анъанавий таълим усули тарафдориман, 8%- Ҳа, агар ўқитувчи ва синфдошлар билан ўзаро тўғридан-тўғри мулоқот имкони бўлса, 12%- Ҳа, агар ўқув платформаларининг сифати ошса. *Коронавирусга тест топшириб кўришни хоҳлармидингиз?* 53%- Ҳа, тест топширишни истайман, 40%- Йўқ, тест топширишни хоҳламайман, 4%- Тест топширдим, 1%- Ҳозир чет элдаман, тест топширишни истайман, 1%- Хориж давлатидаман, тест топшириш истагим йўқ, 1%- Чет мамлакатдаман, тест топширдим. *Нафас аъзоларини ҳимоя қилувчи қандай воситалардан фойдаланяпсиз?* 34% - Докали ниқоб (кўп марта ишлатишга мўлжалланган), 27%- Матоли ниқоб (кўп марта ишлатишга мўлжалланган), 18%- Жарроҳлик ниқоби (бир марталик), 4%- Респиратор, 6%- Ҳеч нарсдан фойдаланмаяпман.

Хулоса: Ўзбекистон Республикасининг “Аҳолининг санитария-эпидемиологик осойишталиги тўғрисидаги” (26.08.2015 й. N ЎРҚ-393) қонунида 5-боб, 31-моддасида Ўзбекистон Республикаси ҳудудининг санитария муҳофазаси бу аҳоли учун хавф туғдирувчи юқумли ва паразитар касалликларнинг кириб келиши ҳамда тарқалишининг олдини олишга қаратилган тадбирлар мажмуи-карантин ўз ўзини изоляция қилиш касалликдан ҳимояланишнинг энг асосий шартларидан бири, карантин тадбирларини жорий этиш билан касаллик кечишининг юқтириш ҳолатини камайтириш мумкин эканлигини кўрсатди.

Адабиётлар рўйхати:

1. Шумахер, Григорий Иосифович, et al. "Роль дисфункции эндотелия в запуске иммунопатологических реакций при хронической ишемии головного мозга." Бюллетень сибирской медицины 7.5-2 (2008): 470-474.
2. Дон, Андрей. "Гистоморфометрия аденогипофиза и щитовидной железы под влиянием ладыгинозида в эксперименте." Медицина и инновации 1.4 (2021): 55-63.
3. Расулова, Хуршидахон Абдубориевна, and Рано Баходировна Азизова. "Естественные нейротропные аутоантитела в сыворотке крови больных, страдающих эпилепсией." Вестник Российской академии медицинских наук 69.5-6 (2014): 111-116.
4. Камчатнов, П. Р., А. В. Чугунов, and Н. А. Михайлова. "Вертебрально-базилярная недостаточность—проблемы диагностики и терапии." Медицинский совет 1-2 (2013): 69-73.